سِنڌِي ٻاراڻو ڪِتاب

(پَهرئين ڪِلاس لاءِ)

سِنڌ ٽيڪسٽ بُڪ بورڊ، ڄام شورو، سنڌ.

ڇپيندڙ

سنڌ ٽيڪسٽ بُڪ بورڊ جو تيار ڪرايل ۽ سنڌ حڪومت جي تعليم ۽ خواندگيءَ واري کاتي جي مراسلي نمبر SO(B&U) 6-60/2005 تاريخ 21-03-2013 موجب سنڌ صوبي جي سيني پرائمري اسڪولن لاءِ واحد درسي ڪتاب طور منظور ڪيل.

بيورو آف ڪريڪيولم سنڌ جي نصابي ڪتابن جي جائزي واري صوبائي ڪاميٽي جو ڇڪاسيل.

نگران اعليٰ: آغا سهيل احمد پناڻ
چيئرمين، سنڌ ٽيڪسٽ بُڪ بورڊ

نگران: اويس ڀٽو

ليکڪ:
ڊاڪٽر عبدالڪريم سنڌيلو ★ محمد بچل ميمڻ
الهداد ٻوهيو ★ ولي محمد انصاري
اياز قادري ★ غلام قادر سومرو
اُستاد بخاري ★ رشيد احمد ميمڻ
شفيع محمد چانڊيو ★ سيد شير شاهه
محمد اسماعيل شيخ

ايڊيٽر: ڊاڪٽر نور افروز خواجه، پروفيسر سراج چنا
اويس ڀٽو، محمد ادريس جتوئي

صوبائي جائزه ڪاميٽي:
ڊاڪٽر غلام علي الانا ★ محمد ادريس جتوئي
سيد امداد حسيني، ★ دلشاد ڏيٽو
تاج محمد جويو ★ فرزانه بلوچ
شفيع محمد چانڊيو ★ محمد اشرف خاصخيلي

آرٽسٽ: ساجده يوسف شيخ
ڪمپيوٽر گرافڪ: نور محمد سميجو
ڪمپيوٽر ڪمپوزنگ: نور محمد سميجو- فدا حسين ڳاهو
پروف ريڊنگ: جمشيد احمد جوڻيجو

هي ڪتاب پيراマئونٽ پرنٽنگ پريس، ڪراچي ۾ ڇپيو

اُستادن لاءِ هدايتون

(۱) ٻوليءَ ۾ ننڍي ۾ ننڍو مڪمل جزو جملو آهي. پر ٻار ٻولي آوازن ذريعي سکن ٿا. ان ڪري هي ٻاراڻو ڪتاب اکرن ۽ آوازن واري طريقي تي رٿيو ويو آهي. البته هن ڪتاب جي پڙهڻ ۽ لکڻ جو سڌو رستو، جملن سان شروع ڪيو ويو آهي. ڪتاب جي منڍ ۾ جيڪا الف- ب جي رنگين تختي ڏنل آهي، اکر جي ٻن تصويرن سان، ان جي مشاهدي بعد الف- ب ۽ آوازن جي پٽي شاگردن کي ڪتاب جي شروع ڪرڻ کان اڳ ۾ سيکارڻي آهي. ان سان گڏ اکر لکڻ جي مشق پڻ ڏني وئي آهي. آخر ۾ لکڻ ۾ اکر جون مختلف صورتون ڏنل آهن، ته جيئن استاد سولائيءَ سان شاگردن کي سمجهائي سگهي.

(۲) اسان جي اسڪولن ۾ پڻ اُستاد شاگردن کي اکرن واري طريقي سان پڙهائين ٿا.

(۳) اوائلي سبقن ۾ خاص طرح، جملن جي امدادي لفظن (هيءُ آهي ۽ آهن وغيره) جي لکڻ تي بنهه نه ۽ سجاڻڻ تي بلڪل ٿورو زور ڏيڻو آهي. اهي لفظ بار بار ٻڌڻ ۽ ڏسڻ سان اڳتي هلي، ٻار از خود سکي ويندا. بنيادي لفظ ۽ ان جي آوازن جي پڙهڻ ۽ لکڻ تي ئي خاص زور ڏيڻو آهي.

(۴) جيئن ته هي ڪتاب بنيادي اهميت رکي ٿو، ان ڪري ان جي ڪامياب پڙهائيءَ تي، استاد جيترو هوش ۽ جيتري محنت صرف ڪندو، اوترو ان مان ڪيس ۽ ٻارن کي فائدو حاصل ٿيندو.

مفت ورهاست لاءِ

بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِيۡمِ

استاد لاءِ هدايت: ★ شاگردن کان تصويرن جي سڃاڻپ ڪرائي، اکر پڙهايو ۽ ٽٻڪا ملائي اکر لکايو.

مفت ورهاست لاءِ

استاد لاءِ هدايت: ★ شاگردن کان تصويرن جي سڃاڻپ ڪرائي، اکر پڙهايو ۽ تبڪا ملائي اکر لکايو.

استاد لاءِ هدايت: ★ شاگردن کان تصويرن جي سڃاڻپ ڪرائي، اکر پڙهايو ۽ ٽٻڪا ملائي اکر لکايو.

مفت ورهاست لاءِ

استاد لاءِ هدايت: ★ شاگردن کان تصويرن جي سڃاڻپ ڪرائي، اکر پڙهايو ۽ ٽٻڪا ملائي اکر لکايو.

استاد لاءِ هدايت: ★ شاگردن کان تصويرن جي سڃاڻپ ڪرائي، اکر پڙهايو ۽ تبڪا ملائي اکر لکايو.

استاد لاءِ هدايت: ★ شاگردن کان تصويرن جي سڃاڻپ ڪرائي، اکر پڙهايو ۽ ٽٻڪا ملائي اکر لکايو.

استاد لاءِ هدايت: ★ شاگردن کان تصويرن جي سڃاڻپ ڪرائي، اکر پڙهايو ۽ ٽٻڪا ملائي اکر لکايو.

مفت ورهاست لاءِ

استاد لاءِ هدايت: ★ شاگردن کان تصويرن جي سڃاڻپ ڪرائي، اکر پڙهايو ۽ ٽٻڪا ملائي اکر لکايو.

استاد لاءِ هدايت: ★ شاگردن کان تصويرن جي سڃاڻپ ڪرائي، اکر پڙهايو ۽ ٽبڪا ملائي اکر لکايو.

استاد لاءِ هدايت: ★ شاگردن کان تصويرن جي سڃاڻپ ڪرائي، اکر پڙهايو ۽ ٽٻڪا ملائي اکر لکايو.

استاد لاءِ هدايت: ★ شاگردن کان تصويرن جي سڃاڻپ ڪرائي، اکر پڙهايو ۽ ٽٻڪا ملائي اکر لکايو.

استاد لاءِ هدايت: ★ شاگردن کان تصويرن جي سڃاڻپ ڪرائي، اکر پڙهايو ۽ ٽٻڪا ملائي اکر لکايو.

و

و و و و و و و
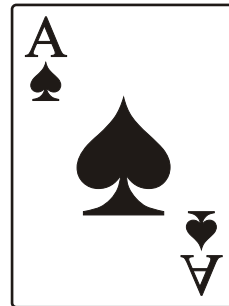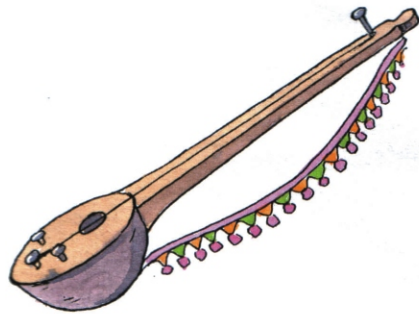
ھ

ھ ھ ھ ھ ھ ھ ھ

ء

ء ء ء ء ء ء ء

ي

ي ي ي ي ي ي ي

استاد لاءِهدايت: ★ شاگردن کان تصويرن جي سڃاڻپ ڪرائي، اکر پڙهايو ۽ ٽٻڪا ملائي اکر لکايو.

الف ـ ب جي پٽي

ا ب ٻ ڀ ت ٿ ٽ

ٺ ث پ ج ڄ جھ ڃ

چ ڇ ح خ د ڌ ڏ

ڊ ڍ ذ ر ڙ ز

س ش ص ض ط ظ

ع غ ف ڦ ق ڪ

ک گ ڳ گھ ڱ

ل م ن ڻ و

ه ء ي
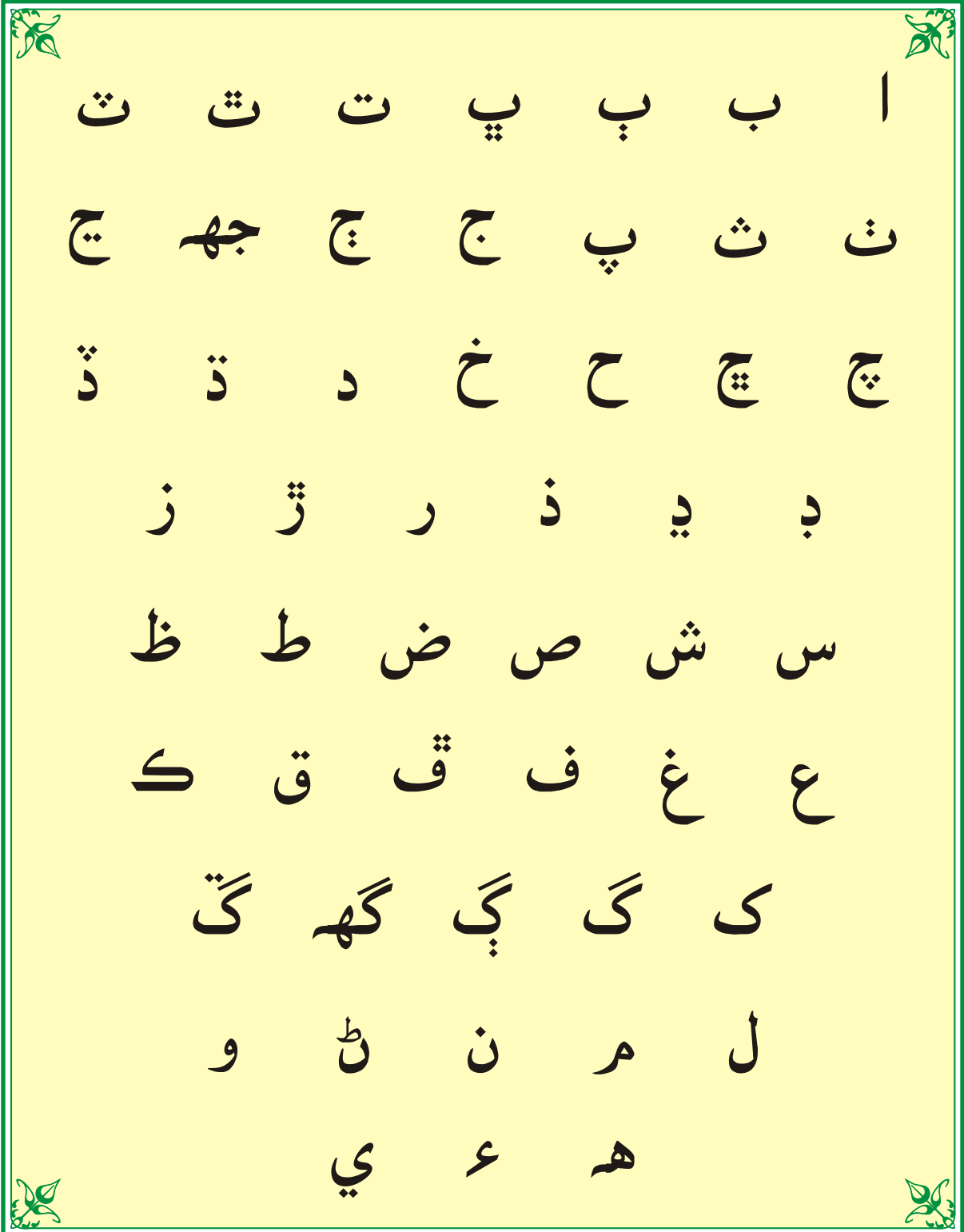
استاد لاءِ هدايت: ★ الف ـ ب جي پٽي پڙهائي، ياد ڪرائي ۽ لکائي وڃي.

خالي تارَن ۾ الف ـ ب جا ڪُٺلَ اَکرَ لکو

استاد لاءِ هدايت: ★ خالي تارن ۾ الف ـ ب جي پٽيءَ مطابق اکر لکايا وڃن.

الف ـ ب جا آواز (ڪَڪ پَٽي)

اَ	آ	اِ	اِي	اُ	اُو	اي	اَي	او	اَو
بَ	با	بِ	بِي	بُ	بُو	بي	بَي	بو	بَو
جَ	جا	جِ	جِي	جُ	جُو	جي	جَي	جو	جَو
جَھ	جھا	جِھ	جِھي	جُھ	جُھو	جھي	جَھي	جھو	جَھو
دَ	دا	دِ	دِي	دُ	دُو	دي	دَي	دو	دَو
سَ	سا	سِ	سِي	سُ	سُو	سي	سَي	سو	سَو
لَ	لا	لِ	لِي	لُ	لُو	لي	لَي	لو	لَو
مَ	ما	مِ	مِي	مُ	مُو	مي	مَي	مو	مَو
ءَ	ئا	ءِ	ئِي	ءُ	ئُو	ئي	ئَي	ئو	ئَو
يَ	يا	يِ	يِي	يُ	يُو	يي	يَي	يو	يَو

استاد لاءِ هدايت: ★ ڪَڪ پٽيءَ جا آواز صحيح طرح سان پڙهايا ۽ ياد ڪرايا وڃن.

سَبَقُ پَهرِيون

كَٿَ   كَ ـٿَ

هِيءَ كَٿَ آهي.

ڪ ٿ

پَڳَ   پَ ـڳَ

هِيءَ پَڳَ آهي.

پ ڳ

نَٿَ   نَ ـٿَ

هِيءَ نَٿَ آهي.

ن ٿ
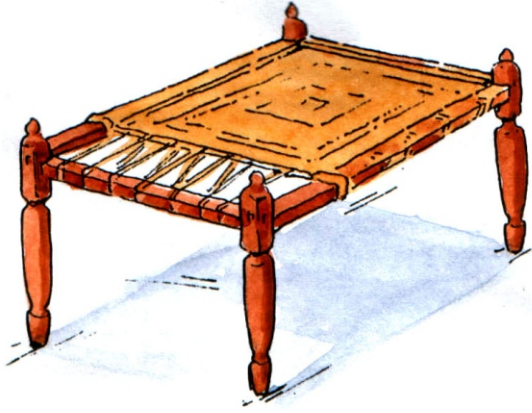
پَٽَ - پَنَ - ڳَنَ - ڪَپَ.

استاد لاءِ هدايت: ★ زبر جو آواز سيکاري، پڙهڻ ۽ لکڻ جي مشق ڪرائي وڃي.

سَبَقُ پِيو

آنا   آ نا

هِي آنا آهِنِ.

ا

پاوا   پا وا

هِي پاوا آهِنِ.

و
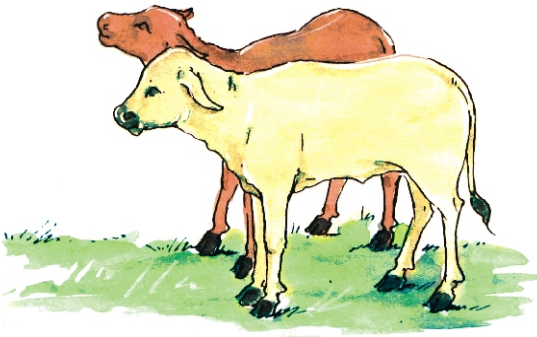
گابا   گا با

هِي گابا آهِنِ.

گ ب

گَپَ - وَڳَ - نانا - ڳانا - بابا.

استاد لاءِ هدايت: ★ مدَ جو آواز سيکاري، پڙهڻ ۽ لکڻ جي مشق ڪرائي وجي.

سَبَقُ ٽِيون

ڀِتِ ڀِـ تِ

هِيءَ ڀِتِ آهي.

ڀ ت

ڇِتِ ڇِـ تِ

هِيءَ ڇِتِ آهي.

ڇ

تِڏِ تِـ ڏِ

هِيءَ تِڏِ آهي.

ڏ
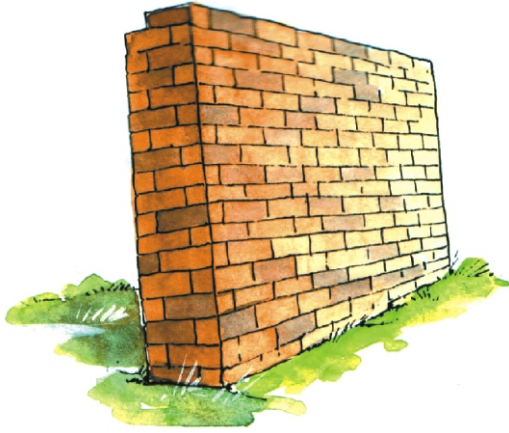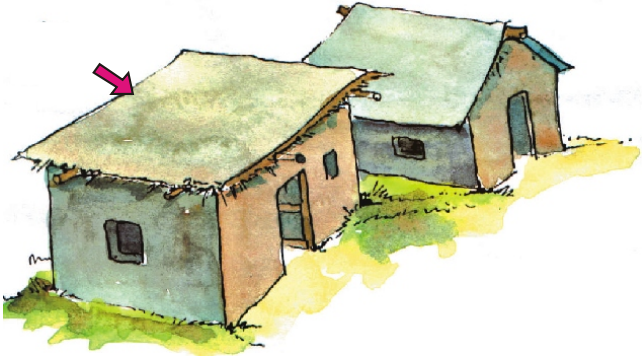
اَڏَ - گاڏا - پَڳا - تِڪا - وِڪَ - ڇَٿَ.

استاد لاءِ هدايت: ★ زير جو آواز سيکاري، لکڻ، پڙهڻ جي مشق ڪرائي وڃي ۽ اڳ وارن سبقن جو ورجاءُ ڪرايو وڃي.

سَبَقُ چوٿون
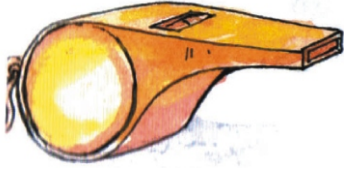
سِيٽِي   سِيـ ـٽِي
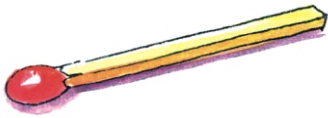
هِيءَ سِيٽِي آهي.

س ي

تِيلِي   تِيـ ـلِي

هِيءَ تِيلِي آهي.

ل

شِيشِي   شِيـ ـشِي

هِيءَ شِيشِي آهي.

ش

گَسَ ـ چَڏِ ـ شاباسِ ـ ڏاڏِي ـ نانِي.

استاد لاءِ هدايت: ★ (ي) معروف جو آواز يعني ِي، هِي وغيره سيکاري، لکرايو، پڙهايو ۽ ورجاءُ ڪرايو وڃي.

سَبَقُ پَنجون

اُٺُ اُ ٺُ

هِيُءَ اُٺُ آهي.

ٺ

بُڪُ بُ ڪُ

هِيُءَ بُڪُ آهي.

ب ڪ

سُٽُ سُ ٽُ

هِيُءَ سُٽُ آهي.

اَڪِ - ڪَنُ - پُٽِ - ٻَڪُ - پُٽُ - پُڇُ.
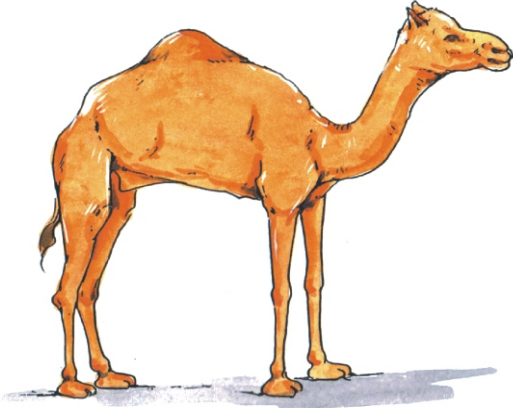
استاد لاءِ هدايت: ★ پيش جو آواز سيکاري، لکڻ ۽ پڙهڻ جي مشق ڪرائي وجي.

سَبَقُ ڇهون

بُوٿَ   بُو ٿَ

هِي بُوٿَ آهِنِ.

صُوفَ   صُو فَ

هِي صُوفَ آهِنِ.

ص ف
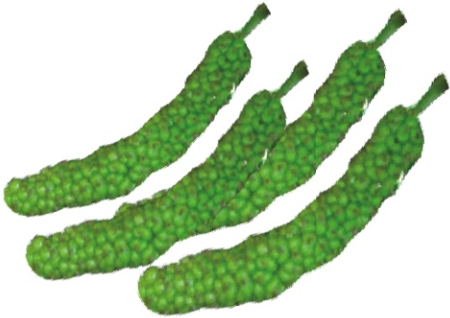
تُوتَ   تُو تَ

هِي تُوتَ آهِنِ.
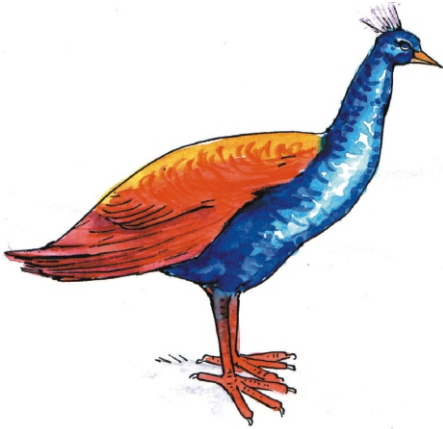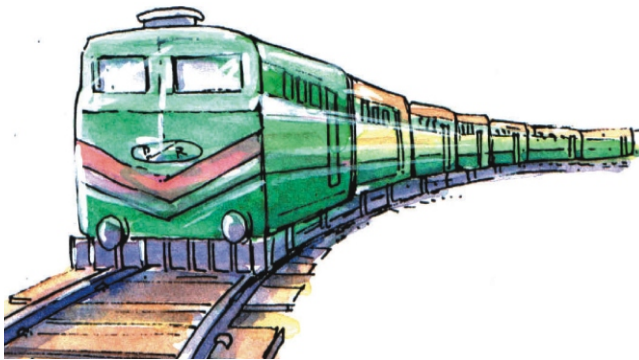
ڏُکَ - سُکَ - صافُ - ٻُوٽِي- ڪُوڪَ - سُوٿَ.

استاد لاءِ هدايت: ★ واوِ (و) معروف جو آواز جيئن ھُو وغيره سيکاري ، لکڻ ۽ پڙهڻ جي مشق ڪرائي وجي.

سَبَقُ سَتون

پيرَ   پيـ ـرَ

هِي پيرَ آهِنِ.

ر

ڊيلَ   ڊيـ ـلَ

هِيءَ ڊيلَ آهي.

ڊ

ريلَ   ريـ ـلَ

هِيءَ ريلَ آهي.

ٻارَ - ڊُڪي - ٻيرَ - وَٽُ - ڪيلُ.

استاد لاءِ هدايت: ★ (ي) مجهول جو آواز سيڪاري، لکايو، پڙهايو ۽ ورجاءُ ڪرايو وڃي.

سَبَقُ اَٺون

مَيزَ مَيـ زَ

هِيءَ مَيزَ آهي.

م ز

عَينَڪَ عَيـ نَـ ڪَ

هِيءَ عَينَڪَ آهي.

ع

سيٺِ ـ ٿارِي ـ مامِي ـ ماسِي

بَيٺُ ـ زَينَب ـ عِيدَ.

ٿارِي ڌِسُ ـ بَيٺُ لِڪُ ـ سيٺِ اچي ٿو.

استاد لاءِ هدايت: ★ ياءِ (ي) لين جو آواز خير وغيره سيکاري، پڙهڻ ۽ لکڻ جي مشق ڪرائي وجي.

سَبَقُ نائون

گھوڙو   گھو ڙو

هِيءُ گھوڙو آهي.

گھ ڙ
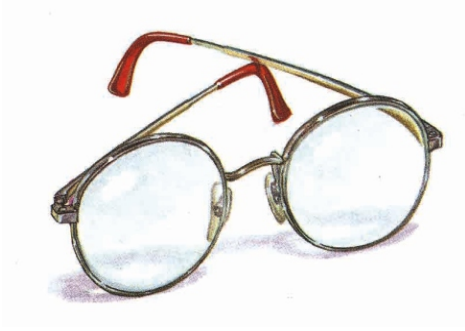
چولو   چو لو

هِيءُ چولو آهي.

چ

ڪوڪو   ڪو ڪو

هِيءُ ڪوڪو آهي.

چوٽِي - گھيٽو - گھاٽو - پاڙو.
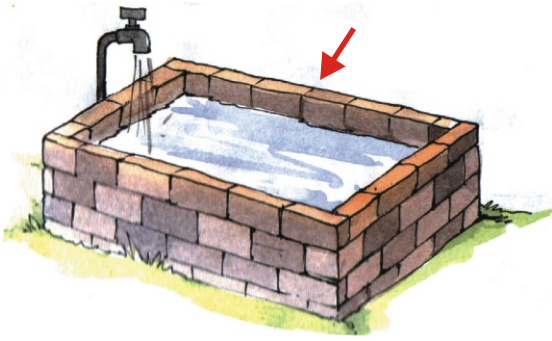
گھيٽو ڏِسُ - گھوڙو ڊوڙي ٿو.

استاد لاءِ هدايت: ★ واو (و) مجهول جو آواز جيئن جو + ڙو وغيره سيکاري، لکڻ ۽ پڙهڻ جي مشق ڪرائي وجي.

سَبَقُ ڏهون

حَوضُ   حَو ضُ

هِيءُ حَوضُ آهي.

ح ض

فَوجَ   فَو جَ

هِيءَ فَوجَ آهي.

ج

عَورَتَ   عَو رَ تَ

هِيءَ عَورَتَ آهِي.

حاجِي ـ راضِي ـ اَوجَ ـ مَوجَ.

حاجِي راضِي تِي ـ شاباسِ ڏي.

استاد لاءِ هدايت: ★ واو (و) لين جو آواز سيکاري، پڙهڻ ۽ لکڻ جي مشق ڪرائي وجي.

سَبَقُ يارهون

هَٿَ　　هَ ـٿَ

هِي هَٿَ آهِنِ.

ھ

مَٿَ　　مَ ـٿَ

هِي مَٿَ آهِنِ.

دَرَ　　دَ رَ

هِي دَرَ آهِنِ.

د

هَرَ - گهَرَ - هَٿَ - دِلو - پاڳُ - پَلو.

وَکرُ وَٽُ - مَٿُ پِرِ - گهرِ هَلُ - دَرَ وَٽِ نَہ بِيھُ.

استاد لاءِ هدايت: ★ زبرن ۽ زيرن سان گڏ بين آوازن جو ورجاءُ ڪرائي پڙهڻ ۽ لکڻ جي مشق ڪرائي وجي.
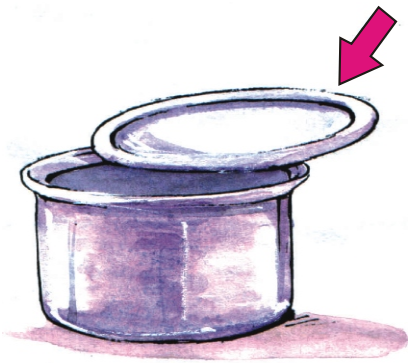
سَبَقُ ٻارهون

بَدَڪَ — بَ دَ ڪَ

هِيءَ بَدَڪَ آهي.

ڍَڪَڻُ — ڍَ ڪَ ڻُ

هِيءُ ڍَڪَڻُ آهي.

ڍَ ڻُ

صابُڻُ — صا بُ ڻُ

هِيءُ صابُڻُ آهي.

ڍِڳو - وَڳو - لَڪُڻُ - بَصَرُ - تَرَڻُ.

وَڳو ڍَڪ - لَڪُڻُ نَہ هَڻُ - بَصَرُ پوکِ - تَرَڻُ سِکُ - صابُڻُ هَڻُ - ٻُٽُ اُگهُ.

استاد لاءِ هدايت: ★ ٽن اکرن جي آوازن ۾ زبر ءِ پيش سان (واحد) پڙهڻ ۽ لکڻ جي مشق ڪرائي وڃي.

سَبَقُ تيرهون

قَلَمَ   قَ لَ مَ

هِي قَلَمَ آهِنِ.

ق

خَچَرَ   خَ چَ رَ

هِي خَچَرَ آهِنِ.

خ
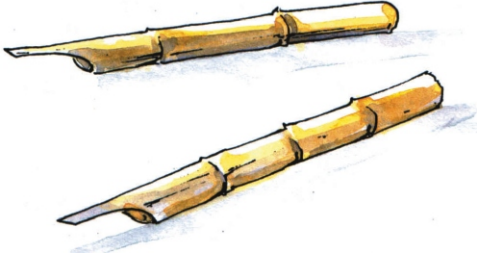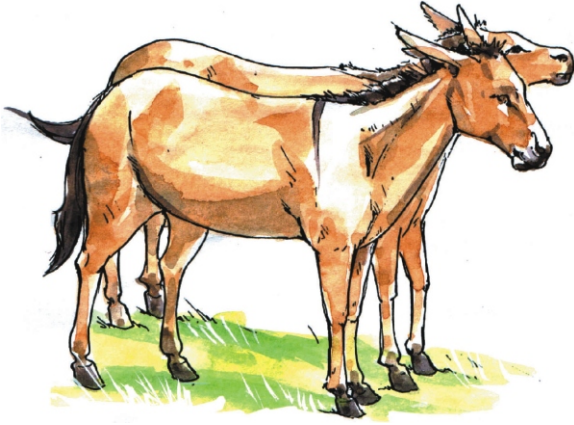
حَجَمَ   حَ جَ مَ

هِي حَجَمَ آهِنِ.

قاضِي - خَبَرَ - حَجُ.

قاضِي لِکُ - خَبَرَ وَٽُ - حَجُ کَرِ.

استاد لاءِ هدايت: ★ ٽن اکرن ۾ زبرن جا آواز (جمع) پڙهايا ۽ لکايا وڃن.

سَبَقُ چوڏهون

کارا   کا را

هِي کارا آهِنِ.

ڳانا   ڳا نا

هِي ڳانا آهِنِ.

رازا   را زا

هِي رازا آهِنِ.

کارا رَکُ ۔ رات جو تارا ڏِسُ.

ادا ڳانا ڏي ۔ رازي جِي مانِي کَڻُ.

استاد لاءِ هدايت: ★ (آ) جا آواز وڏيک پڙهايا ۽ لکايا وڃن.

سَبَقُ پَندرهون

صا بُو

جيءُ اَدا

اَدا، اَچُ

هٿُ ڏي

گهرِ هَلُ

مانِي کاءُ

اَدا، هائو.

ء ئـ

استاد لاءِ هدايت: ★ ننڍا ننڍا جملا سيکاري، پڙهايا ۽ لکايا وڃن.

سَبَقُ سورهون

ڏَڻُ ڏَ ڻُ

هِيءُ ڏَڻُ آهي.

ڏ

سِڱَ سِ ڱَ

هِي سِڱَ آهِنِ.

ڱَ

ڏِنا ڏَڻُ کاهِ.
ڏِڳي جا سِڱَ ڏِسُ.

صابُو وَڻُ نہ وَڍِ.
واپارِي ٻيرَ توري ٿو.

استاد لاءِ هدايت: ★ جملا پڙهايا ۽ لکايا وڃن.

سَبَقُ سترهون

جَڄَ   ڄَ ـڄَ

هِيءَ جَڄَ آهي.

ڄ ڃ

جَڄَ ڏِسُ.

اُڃَ لَڳِي آهي.

پاڻِي پِيارِ.

هُو ڊوڙي ٿو.

پُڇُ تہ سَهِي.

استاد لاءِ هدايت: ★ ڄ ۽ ڃ جو استعمال جملن ۾ پڙهايو ۽ لکايو وڃي.

سَبَقُ اَرڙهون
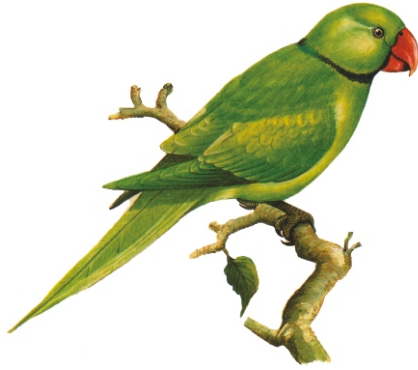
طوطو طو طو

هِيءُ طوطو آهي.

ط

ظالِمُ ظا لِ مُ

ظ

طوطو ميوو کائي ٿو.

طوطي جو پَرُ نَہ پٽِ.

طوطي کي نَہ مارِ.

ظُلُمُ نَہ ڪَر.

استاد لاءِ هدايت: ★ نصيحت آموز جملا سيکاري، پڙهايا ۽ لکايا وڃن.

سَبَقُ اُوڻِيهون

لَغَڙ   لَ غَ ڙَ

هِي لَغَڙ آهِنِ.

غ

ثَمَرُ   ثَ مَ رُ

هِي ثَمَرُ آهي.

ث

ميوي کي ثَمَرُ چَئِبو آهي.

ميوو مِٺو آهي.

گهوڙي کي لَغامُ ڏي.

استاد لاءِ هدايت: ★ شاگردن جي ڄاڻ وڌائڻ لاءِ اهڙا جملا لکايا ۽ پڙهايا وڃن.
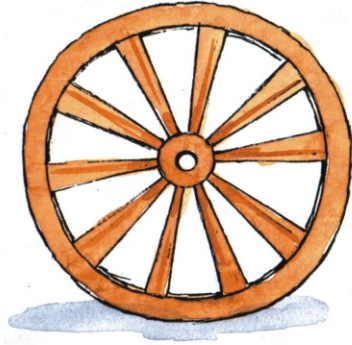
سَبَقُ وِيهون

ڦِيٿو ڦِيـ ٿو

هِيءُ ڦِيٿو آهي.

ڦ

ڦَٽِي ڦَ ٽِي

ڦَٽِي ڏي.

ڇوڪَرُ ڇو ڪَرُ

ڦِيٿو ڦِري ٿو.

ڦَٽِي ڏي.

عارِفُ سُنو ڇوڪَرُ آهي.

استاد لاءِ هدايت: ★ (ڦ) جي اکر تي اهڙا جملا ناهي پڙهايا ءِ لکايا وڃن.
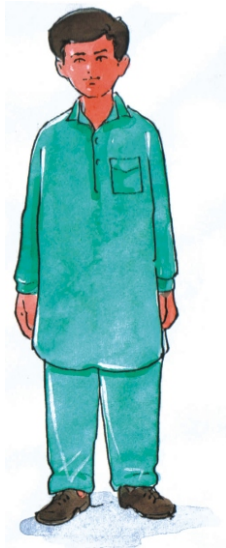
سَبَقُ ايڪِيهون

جِهرِڪِي   جِهه رِ ڪِي

هِيءَ جِهرِڪِي آهي.

جهه

جِهرِڪِي ٽارِيءَ تي ويٺِي آهي.

جَهجِهي مانِي. جَهجهو پاڻِي.

پَيسا ڏي. ٽِڪيٽ وَٺُ.

جَهازُ اُڏامي ٿو.
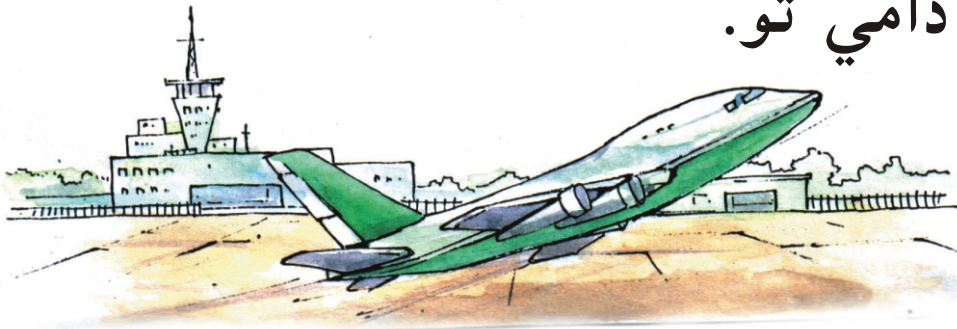
استاد لاءِ هدايت: ★ (جهه) اکر جي واقفيت ڏيڻ لاءِ بيا پڻ اهڙا جملا سيکاري، پڙهايا ۽ لکايا وڃن.
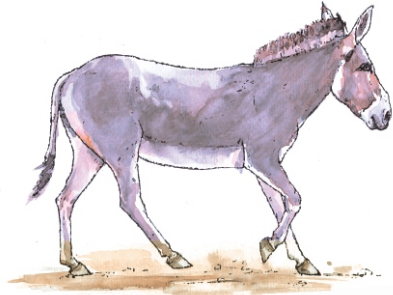
سَبَقُ ٻاوِيھون

گَڏَھُ

خَچَرُ

گھوڙو

گَڏَھُ خَچَرَ جيڏو نہ آھي.

گَڏَھُ گھوڙي جَھِڙو نہ آھي.

استاد لاءِ ھدايت: ★ مٿين جملن جھڙا ٻيا جملا پڙھايا ۽ لکايا وڃن.

سَبَقُ ٽيوِيهون

ماٺو مِٺو آهي. ماٺي جو ذَرو وَٺُ.

پَنُ سائو آهي. پَنَ جو اَڌُ ڪَٽُ.

استاد لاءِ هدايت: ★ سڄي، اڌ ۽ ذري جي ڄاڻ ڏيئي، اهڙا جملا لکايا ۽ پڙهايا وڃن.
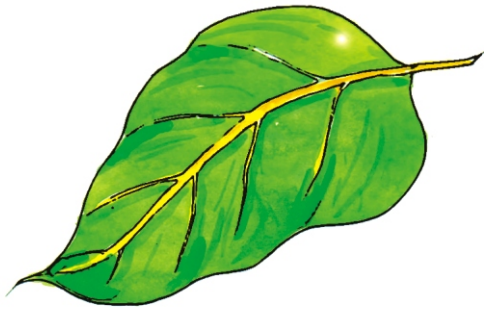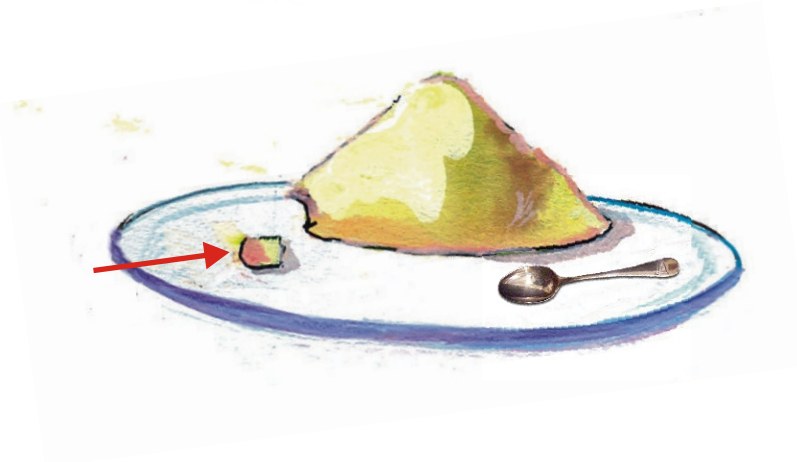
سَبَقُ چوويهون
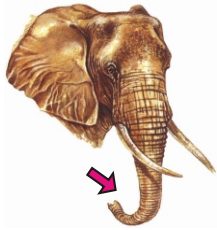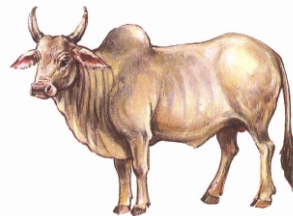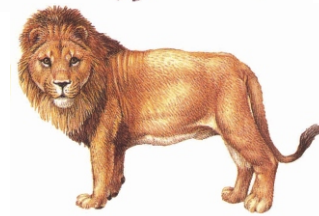
اَن بُ - شِين هُن - ڏان دُ - مين هِن - سُون ڊِ.
گِهن دُ - چَن دُ - ڪَين چِي - لِي مون - چَون رِي.

چَندُ اُپرِيو آهي. اَنبُ ڪاٽُ. ڏاندُ ڪاهي هَلُ. گِهندُ وَڄي ٿو.
شِينهُن گَجي ٿو. هاٿِيءَ جي سُونڊِ ڏِسُ. لِيمون کٽو آهي.
ڪَينچِي ڪَترِي ٿِي. چَونرِي کڻُ. مينهِن جو کيرُ پِيءُ.
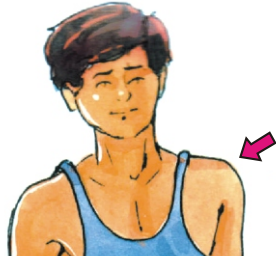
استاد لاءِ هدايت: ★ (ن) غُنّہ جي مختلف آوازن کي اهڙي نمونيءَ لکايو ۽ پڙهايو وڃي.

سَبَقُ پَنجوِيهون

هِي ڪُلهو آهي.

مَلَهه وِڙُهه.

سَنهي چوڪِري.

سَويرَ سُمُهه.

سَويرَ اُٿ.

پوڙهو ماڻهو.

ڪُ لهو ـ مَ لهه ـ وِ ڙُهه لهه ـ ڙهه ـ نهه.

سَ نِهي ـ سُ مُهه ـ ما ڻُهو مهه ـ ٺهه.

اَچو تَہ سَبَقُ پَڙُهون. گهوڙي تي چَڙُهه.

ٻَالِهه تَہ ٻُڌُ. ٻَاڙها گُلَ ڏِسُ.

اَدو ڪالَهه آيو. رَستو سوڙهو آهي.

استاد لاءِ هدايت: ★ لهه ـ ڙهه ـ نهه ـ مهه ـ ٺهه ـ جو آواز سيکاري، پڙهڻ ۽ لکڻ جي مشق ڪرائي وڃي.

سَبَقُ چوِيهون

گِلاسَ ۾ پاڻِي آهي.

مَٿي تي ٽوپِي آهي.

پِڃِرو ۽ پَکِي ڏِسُ.

طوطو پِڃِري ۾ آهي.

پَکِي وَڻَ تي آهي.

۾ - تي - ۽

استاد لاءِ هدايت: ★ ۾ - تي - ۽ - جو استعمال، لکڻ ۽ پڙهڻ سيکاريو وڃي.

سَبَقُ ستاوِيهون

هِيءُ اَنبُ مُنهِنجو آهي.

هِيءُ ڪيلو تُنهِنجو آهي.

صُوفَ مُنهِنجا آهِنِ.

ڏاڙُهون تُنهِنجا آهِنِ.

اَنبڙِيُون مُنهِنجُون آهِنِ.

ڦَرِيُون تُنهِنجُون آهِنِ.

تُون مُنهِنجو ياءُ.

آءٌ تُنهِنجي ڀيڻُ.

مُنَ - تُنَ - هِنَ - ڙُهون - ڙِيُون - يُون

استاد لاءِهدايت: ★ مُنَ - تُنَ - ڙهون - يون - جا آواز لکايا ۽ پڙهايا وڃن.

سَبَقُ اَٺاوِيهون

اَدا آءُ.

يَلِي آءُ.

جِيءُ آءُ.

مانِي کاءُ.

پاڻِي پيءُ.

سدا جِيءُ.

استاد لاءِ هدايت: ★ هڪٻئي سان پيار محبت ۽ **اخلاق** سان ملڻ جا آداب سيکاري، لکايا ۽ پڙهايا وڃن.

سَبَقُ اُوڻٽيهون

بَيتُ

نَنڍِڙا، مِنِڙا، سُهِڻا ٻارَ،
آسَ وَطَنَ جِي ۽ آڌارَ.
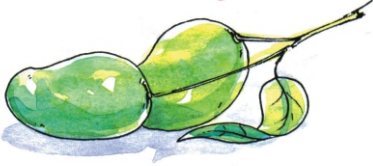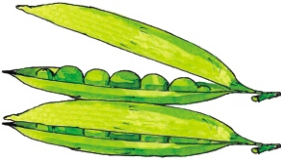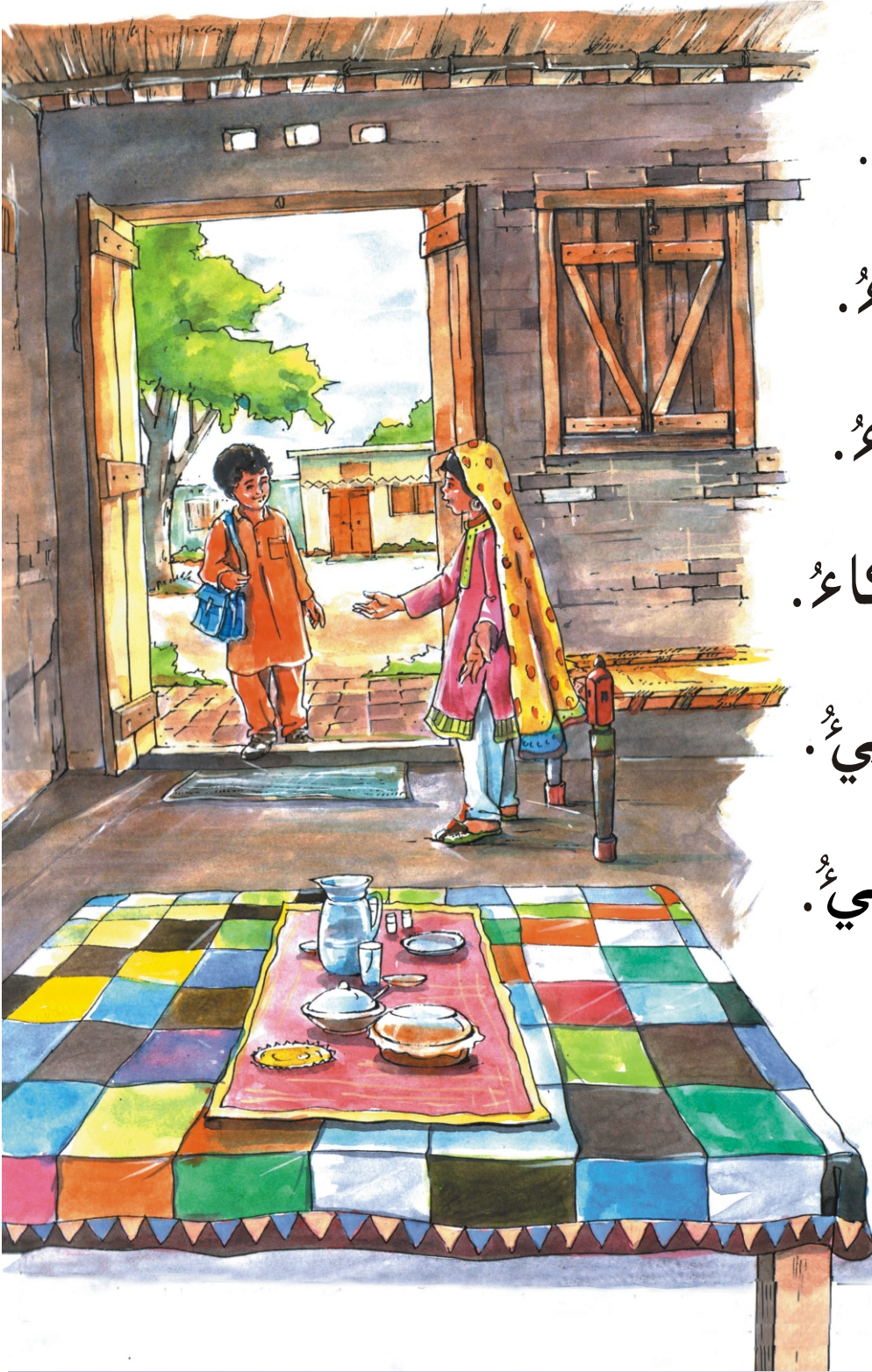
هاڻِ پَڙهڻَ جِي ڪَرِيُون تَيارِي،
ديسَ جِي ٽِيندِي نامَاچارِي :

لَفظَ پَڙهُون تا سَوَلا سَوَلا،
گِيتَ سِکُون تا مِنِڙا مِنِڙا :

رَاندِ ڪَندي تا عِلمُ پِرايُون،
عِلمُ پِرايُون، سَمجهَ وَڌايُون :

سُهِڻا، مِنِڙا، نَنڍِڙا ٻارَ،
آسَ وَطَنَ جِي ۽ آڌارَ.

شيخ عبدالله "عبد"

استاد لاءِ هدايت: ★ ٻارن کي بيت زباني ياد ڪرايو وڃي ۽ ڪورس ۾ ڇوَرايو وڃي.

لِکڻ ۾ اکرَ جُون مختلف صورتون

اکر	منڍ واري شڪل	وچ واري شڪل	پڇاڙيءَ واري شڪل
ا	ا	ـا	ـا
ب	بـ	ـبـ	ـب
ج	جـ	ـجـ	ـج
د	د	ـد	ـد
ر	ر	ـر	ـر
س	سـ	ـسـ	ـس
ص	صـ	ـصـ	ـص
ط	طـ	ـطـ	ـط
ع	عـ	ـعـ	ـع
ف	فـ	ـفـ	ـف

اکر	منڍ واري شڪل	وچ واري شڪل	پڇاڙيءَ واري شڪل
ڪ	ڪـ	ـڪـ	ـڪ
ک	کـ	ـکـ	ـک
گھ	گھـ	ـگھـ	ـگھ
ل	لـ	ـلـ	ـل
م	مـ	ـمـ	ـم
ن	نـ	ـنـ	ـن
و	و	ـو	ـو
ھ	ھـ	ـھـ	ـھ
ء	ئـ	ـئـ	ـئ
ي	يـ	ـيـ	ـي

استاد لاءِ هدايت: ★ لکڻ ۾ ڏنل اکرن جي مختلف صورتن مطابق پوري پٽي 'الف' کان 'ي' تائين سمجهائي وڃي.